

Manifest

Manifestet kan samle og definere et fællesskab – men kan måske også være det, som udelukker og begrænser? I denne opgave skal eleverne udarbejde deres egne manifeste.

Eleverne skal undersøge historiske og nutidige manifeste for at blive klogere på, hvordan idéer formidles og organiseres gennem tekst. De skal reflektere over værdier, visioner og mål, og træne samarbejde, argumentation og kreativ skriftlig formidling.

Kunst forandrer verden

🕒 2 lektioner

Det surrealistiske manifest af André Breton fra 1924 definerede surrealismen som kunstnerisk bevægelse. Breton havde en samlende kraft, men var samtidig den som kontrollerede og afgjorde, hvem der hørte til inderkredsen blandt de surrealistiske kunstnere. Nogle blev udelukket, andre distancerede sig fra gruppen, og endelig var der dem, som forsøgte at skubbe surrealismen i nye retninger. Surrealismens tanker spredte sig langt ud over Frankrigs grænser og blev et internationalt fænomen. På den måde var surrealismen en bevægelse i konstant forandring.

Undersøg manifestet

Et manifest er en erklæring, som fortæller om en gruppes retning, principper og mål. I *Det surrealistiske manifest* fra 1924 beskriver André Breton surrealismen som ren automatisme. Inspireret af Freuds teorier om det ubevidste ønskede han at sætte tanken fri fra fornuft og moral. Det var et opgør med borgerlige værdier og rædslerne fra Første Verdenskrig. Gennem kunsten skulle verden forandres og en mere sand virkelighed findes, men hvordan og hvorfor?

Del eleverne op i grupper og giv dem forskellige eksempler på manifestet. Du kan fx inddrage *Det futuristiske manifest* eller *Det kommunistiske manifest*. Det kan også være andre tekster, som ikke er direkte manifestet, som *Den Franske Menneskerettighedserklæring*, Mary Wollstonecrafts *Et forsvar for kvindernes rettigheder*, eller nyere eksempler som Extinction Rebellions *Declaration of Rebellion*. Der er også mange virksomheder, som har nedskrevne strategier og værdigrundlag, fx Googles *Ten things we know to be true*. Nogle er lange, så det kan være en fordel at finde uddrag. Er der tid, kan eleverne også selv søge efter manifestet, som de har lyst til at undersøge.

Lad grupperne undersøge teksterne. Hvad vil de forandre? Er der noget, de er imod?

Præsenter for hinanden i klassen. Hvad har teksterne til fælles? Hvor adskiller de sig? Er der fx noget med sproget?

Skriv et manifest

Eleverne skal nu arbejde med deres egne manifeste i grupperne. Brug modellen under bilag som struktur.

Grupperne skal først og fremmest tænke over formålet – hvad vil de forandre? Er det kunstnerisk, politisk, aktivistisk? Skal det handle om klassen eller hele verden?

De skal i gruppen blive enige om, hvilke værdier de vil kæmpe for, og hvordan de vil gøre det. Derudover skal de overveje sproget og deres målgruppe – hvem skal læse manifestet?

Opsamling

Lad eleverne skrive deres manifeste ned og hæng dem op. Præsenter dem for hinanden i klassen.

Diskutér hvordan forandringer finder sted, og hvem der har magten til at ændre strukturer og dynamikker.

Opgaven kan justeres – eleverne kan arbejde med et fælles manifest for klassen, eller de kan trælle udvalgte emner. Du kan lade dem skrive en helt fri tekst, eller du kan give dem bånd – fx at der skal være 10 punkter.

I SKAL BRUGE

- Eksempler på manifeste
- Papir og blyanter

SMK Connect gør den kunstneriske kulturarv levende og anvendelig for landets elever. Det sker via modulopbyggede, nøje tilrettelagte undervisningsforløb, der kan bruges direkte i underviserens planlægning.

Udgivet under CC BY-SA